

Vesterbro Lokalråd. Skråt over for pladsen ligger mod sydvest ligger Vega , rytmisk musik- og koncerthus, tidligere Folkets Hus og:

16. Barndommens Gade, Hedebygade hvor Tove Ditlevsen opvoksede i baghuset 30A, 4.tv. Karreen over for over mod Sundevedsgade ligger Hedebygade-karreen, som var byøkologisk forsøgskarreen. I 1993-96, hvor kommunen underkendte beboerne og SBS i lejlighessammenlægninger. Ud over det blev det en flot byfornyelse, Det blev udslagsgivende for byfornyelse af hele kvarteret kaldet Ydre Vesterbro, nu Hvide-Hest Kvarteret, Enghavevej-Vesterbrogade-Vesterfælledvej-Lyrskovgade. Byfornyelsen er næsten færdig undtagen Sundevedgadekarreen-Øst.

17. Ad Amerikavej hvor **Amerikamøllen** lå og byens sidste **galge**, hvor Struensen blev lagt på hjul og stejle i bunden af gaden mod øst, går vi ud på **Vesterbrogade** og beser **Sorte Hest Gården** med konditoriet Gæstgiveriet. Det Vesterbros ældste hus bygget i 1740 & 1770, da Vestre Landevej blev lagt om over Valby Bakke forbi Frederiksberg Slot. Det var en af de gæstgiveri med stalde uden for Vester Port på vejen, hvor andre var Gule Hest, Hvide Hest og Grønne Hest og Bjørnsdal længst inde ved Viktoriagade.

18. Ad Vesterfælledvej går ned til Humleby, 235 Byggeforeningshusene, som blev bygget i perioden 1885-92, hvor man husejerforeningen fik etableret 15 km-gader, med de særlige færdselsregler til deres beboerhus, Humlen, som blev etableret i 1978 og hvor man har afholdt gadefester siden 1971 og fastelavn-tøndeslagning siden 1973. Her slutter turen i Beboerhuset.

Tilrettelagt af Vesterbro Lokalhistoriske Forening og Arkiv, Onkel Dannys Plads 1, 1711 København V - www.lokalhistorisk.dk - kontakt: chr.kirkeby@humleby.dk

Tekst og rutelægning Christian Kirkeby, Lokalhistorisk Forening 2009

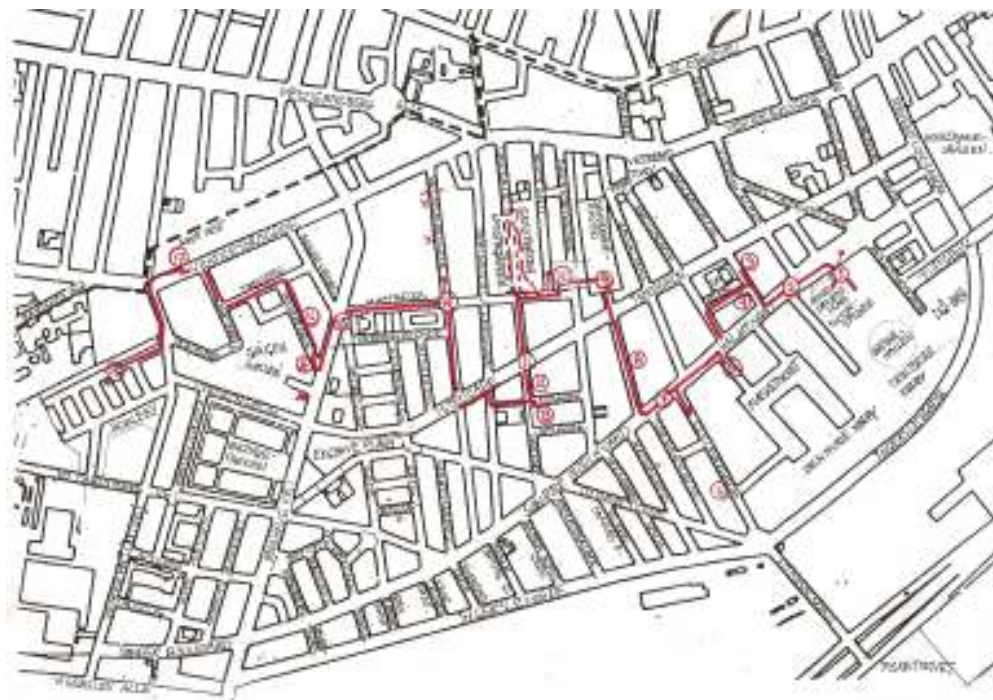
Festival på Halmtorvet ud for Onkel Dannys Plads

Vandplaskeri i Humleby på en varm sommerdag

Byvandring på Vesterbro Fra Onkel Dannys Plads til Humleby

Tilrettelagt af Vesterbro Lokalhistoriske Forening og Arkiv, Onkel Dannys Plads 1, 1711 København V

Start: På Onkel Dannys Plads ved Halmtorvet

1. Onkel Dannys Plads ligger i Den Brune Kødby, hvor også udstillingsstedet Øksnehallen er. Omkring pladsen ligger Kulturstaldene med "beboerhuset med Vesterbro Lokalhistoriske Forening og Arkiv, men pladsen rummer Råhuset med mange kunstarrangementer, Forsamlingshus og Cafe Mandela. Omkring i Kulturstaldene er mange forskellige foreninger og kunstgrupper i på vej frem.

2. Halmtorvet symboliserer Vesterbro forvandling. Torvet var en stor parkeringsgade, hvor de første borgermøder begyndte i 1993. Det var en del af byfornyelsen, som forandrede bydelen markant i året 1996-97, som bunden af København hvor man ikke kom og slet ikke Halmtorvet (grundet bl.a. "let kavaleri"), til "In-bydel" med galopperende ejendomspriser og indkomstmæssigt ligger i den bedre halvdel af bydele i København. Pladsen blev indviet omkring 1998-99 1. etape. ". Etape blev indviet her i begyndelsen af dette år 10. Det lette kavaleri er dog kommet tilbage, fleste af udlands herkomst.

3. På Gasværksvej hjørnet op til Istedgade ligger Skomagerbrødresvendenes opr. Stiftelse fra 1858 som et af kvarterets ældste huse, som tidligere var kendt som et

”uartig hus”. Stiftelsen ligger nu i Gemmet ude på Utterslev. Kommune vil nedrive huse men en fredning stoppede dette, idet er det ”billige boliger” med stor grønt gårdanlæg i karreen. Samme år har vi Skipperstiftelsen på den anden side af Istedgade, som også var en korridorlejlighed med ensidige lejligheder og toilet uden for boligen. Efter byfornyelsen har næste alle Vesterbro karreer grønne gårdanlæg, Plankeværker hører fortiden til.

4. Selve Eriksgade er også byfornyset hvor hele gaden var inddækket i plastik ved en gevaldig ombygning. Bemærk gadebelysningen på facaderne og solceller over gaden. På hjørnet til Gasværksvej ligger ”**Reden**” værested for kvinder, især det ”lette kvale-ri”, hvor der er adgang forbudt for mænd. Drives af KFUK’s sociale Arbejde. **Eriks-gade med Eskildgade** (tidligere Knudsgade & været kaldet Badevej) var sammen med **Svendsgade** officielle bordelgader i Købhvn. , indtil bordelvirksomhed ble forbudt i 1906. Det var kvindesagsforkæmperen Elisabeth Grundtvig (1858-1945). Alle aktørerne, altså mænd) i Sædelighedsfejden har fået opkaldt en gade efter sig, men ikke kvinden der påpegede de sociale aspekt i prostitutionen og manglende ligestilling. Forslaget blev afvist i 1992 i vejnavnenævnet. Det sociale aspekt brød man sig ikke, ”for hvem var hun?”.

5. Halmtorvet men nu ud for Den hvide Kødbý er fra begyndelse af 1930’erne, som da Vestre Gasværk eksploderede i 1929. Den hvide Kødbý er fredet som typisk funktio-nalistisk byggeri. Det er forsat Købhvn’s Kødbý, men skoler, kommunal administrati-on, designfirmaer og kunstgallerier er på vej ind som Galleri Bo Bjerregaard. Oprinde-lig lå gasværket på en pynt ude i Kalvebod. Halmtorvet i 1850’erne den nogenlunde kystlinie.

6. Skelbækgade også kendt som ”Lolitastreet” lever op til sit ry forsat, men bemærk gavlmaleriet længere ned i Gaden. Det er udført af Helle Thorborg i 1990.

7. Sønder Boulevard er den oprindelige jernbane til Roskilde til København med ba-negård uden voldene, hvor den nuv. 3 banegård er. Den eksisterede fra 1848 til 1864. Boulevarden lå ca. 10 år hen uden træer efter elmesyge efter mange borgermøde blev en omlægning tilendebragt i 2007, hvor dog omlægning omkring Enghavevej for-sat er i gang 2008. Foran Enghave St. ligger forsat øde hen efter Elmesyge, men skal omdannes med Carlsberg udflytning til Fredericia. Hvornår det sker?

8. Skydebanegade er blev en hel ny gade med ny belægning og belysning i forbin-delse med byfornyelsen. Byfornyelsen på Indre Vesterbro blev nuv. A/B Skydebane-gade istandsat med fjernvarme, bad og omfattende facade- og tagrenovering. Blev bygget i 1892 da Skydebaneselskabet måtte afgive arealerne syd for Istedgade, så den gade kunne blive blev sammenhængende.

9. Efter svenskerne storm på København fik studenterne Skyttekorps skydebane nuv. **Skydebanehaven** ude på Vesterfælled ned mod vandet (Sdr. Boulevard), og adskillige kongelige har skudt på papegøjen på muren, herunder Frederik 9 som kron-

prins. Da de måtte opgive området syd for Istedgade byggede de 1887 Skydeba-nemuren. Haven blev i 1848 åbnet for offentligheden som park med en offentlig le-geplads.

10. Derefter går vi ud på **Otto Krabbes Plads** som er opkaldt efter forstander af Vesterbro Studenter Settlement 1934-65. Pladsen fremkom efter saneringen ad Dannebrogsgade-Westend karreen i 1980’erne & 90’erne og færdiganlagt i 2003-04. Med organisationen **Vesterbro Boligaktion** fik han tvunget kommunen til at gennemføre den første sanering på Vesterbro, nemlig udhulning af karreen We-stend/Matthæusgade/Saxogade i perioden 1956-60. Hermed fik man den første gårdanlæg, som dog var offentlig som ”Saxoparken”. Husrækken i Saxogade blev nedrevet i begyndelsen af 1980’erne og nuværende Apostelgård blev bygget 1988-89. Hermed fik Saxoparken med Grøn Vesterbro-Sydhavn med naturhaver og med hus i ”træstubben”, hvor også Vesterbro Krolfklub (Vekk) holder til og har bane i parken.

11. Vi går ned af Saxogade og krydser **Istedgade**, som var Vesterbros lokale han-delsgade med mange butikker fra fødevarer til billige tøjforretninger, noget af en modsætning til Vesterbrogade. I 1960’erne & 70’erne var det porno som blev af-løst op til 1980’erne af mange kiosker, men midt i 90’erne kom de trendy butikker og levede op igen som en specielt handelsgade, dog uden store supermarkeder, men med små butikker.

12. Vi kommer nu til **Sidegaden** , som her er ned til Litauens Plads. Her har Kriste-lig Studenter Settlement overtaget alle butikkerne på den korte strækning og etab-leret alternative butikker med Cafe Sonja i spidsen, med billig mad og ingen alkohol. Der helsebutik, brugt tøj, foreningslokaler m.m. Desuden er gaden omdannet til si-vegade uden kantsten. Da før byfornyelsen havde man også en lille badeanstalt, da man ikke havde bad i lejlighederne.

13. Litauens Plads med de ”Røde Baner” som ikke er røde mere, fremkom ved budoozersaneringen af Revalsgadeskarréerne, hvor man fik anlagt boldbanen til Oehlschlægersgade Skole, som nu er få bygget mediatek i passagen til Oeh-lenschlægergade, foruden en parkdel.

14. Ad passagen og op til Istedgade går vi op ad Valdemarsgade til ”Matthæuskir-ken” som den første kirke på Vesterbro bygget i 1880. Op ad Valdemarsgade nær Vesterbrogade ses et gavlmaleri over 2 gavle af maleren Steffen Jørgensen fra 1992. Foran gavlene lå Vesterbro Byfornysescenter fra 1991 til 2002 og nu er der Vesterbro Demokratihus med Grøn Vesterbro-Sydhavn, settlementklubber m.fl. og Vesterbro Lokaludvalg m.m. I denne del af gaden er også Idrætsfabrikken under Settlementet.

15. Tove Ditlevsens Plads ud til Enghavevej blev navngivet i 1991 for at de glemte kvarter også skulle tilgodeses, pladsen blev etableret i 1980 på foranledning